

GRUPO DE DESENVOLVEMENTO RURAL

ULLA TAMBRE MANDEO

LIMITACIÓNS SECTORIAIS

Regras específicas relativas ás limitacións e exclusións sectoriais

Despois de especificar os obxectivos da estratexia de desenvolvemento rural así como de recoller as achegas do proceso participativo sobre as medidas de actuación que levar a cabo para a súa cristalización, sintetízanse neste apartado específico aquelas que teñen que ver coa subvencionalidade do comercio polo miúdo, das actividades de servizos asimiladas, dos investimentos en centros sociais e das actividades de industrias extractivas.

1. ACTIVIDADES EXTRACTIVAS DE RECURSOS NON RENOVABLES

Quedan excluídos de financiamento a través do programa Leader 2023-2027, no GDR Ulla Tambre Mandeo, os investimentos promovidos por empresas de actividades extractivas de recursos non renovables (minerais, metálicos ou non, e combustibles fósiles).

2. CENTROS SOCIAIS

Serán financiáveis os proxectos que teñan por obxecto a recuperación, modernización e/ou ampliación dos centros sociais **xa existentes no territorio**, sempre e cando, cumpran todos e cada un dos seguintes requisitos:

1º. Contemplan como parte da rehabilitación a introdución de enerxías renovables para o aforro enerxético en luz ou calefacción, así como a instalación de rede de Internet aberta que poidan utilizar as persoas usuarias do centro.

2º. Incluír como parte da rehabilitación unha dotación de equipamento para facilitar a realización de actividades sociais no centro e darlle contido (material deportivo, xogos, libros de lectura, equipo informático, máquinas de coser, etc). Esta dotación de equipamento deberá supoñer, cando menos, o 10% do investimento subvencionable.

3º Garantir a súa plena accesibilidade ás persoas usuarias, a través de calquera vía das seguintes:

- a) Apertura ó público nun mínimo de 25 horas semanais, co compromiso de identificar no momento da xustificación final á persoa designada para a tarefa de atención do centro.
- b) No caso de non estar atendido, incluír un sistema de acceso con código para o uso libre da veciñanza usuaria do mesmo.

Tal e como se contempla na Resolución do 27 de abril de 2023 pola que se establecen as condicións e os obxectivos para garantir a idónea execución do programa Leader de Galicia para o período 2023-2027, así como as regras para a elaboración das estratexias e os criterios de puntuación referidos ós territorios que se correspondan coas estratexias de desenvolvemento local que sexan seleccionadas; a contía máxima por cada proxecto que supoña a reforma ou ampliación dun local social non poderá exceder os 50.000 euros por proxecto.

Serán subvencionables unicamente os seguintes centros sociais propostos polos membros da Asemblea Xeral:

No Concello de Sobrado, as escolas unitarias de:

- Tellados (Nogueira)
- As Cruces (Grixalba)
- Senín (Carelle)
- Porto do Asno (Codesoso)
- Barcioi (Folgozo)
- Medorra (Folgozo)

No concello de Toques:

- ESCOLA UNITARIA DE BRAÑAS.
- ESCOLA UNITARIA DE PARADELA.
- ESCOLA UNITARIA DE BRAGAÑA- ORDES-
- ESCOLA UNITARIA DE VILAMOR-
- ESCOLA UNITARIA DE SAN MARTIÑO DE OLEIROS

No Concello de Melide:

Centro Social de Baltar

Centro Social de Santalla de Agrón

Centro Social de Furelos

Centro Social do Leboreiro

Centro Social de Folladela

No concello de Vilasantar:

Centro social CEAR O Castro, en Vilasantar.

Local social do Priorato, en Mezonzo

Local social do Pazo, en Barbeito

Local social de San Vicente, en San Vicente

Local social do Seixo, en San Vicente

Local social de Vilariño, en Vilariño

Local social de Armental, en Armental

Cámara agraria en Présaras

Casa da Xuventude en Présaras

No concello de O Pino:

Local social de San Vicente de O Pino.

Local social de Miguel de Pereira.

Local Social de San Lourenzo de Pastor.

Local Social e San Miguel de Cerceda.

2. SECTOR TURÍSTICO: SERVICIOS TURÍSTICOS COMPLEMENTARIOS, ALOXAMENTO E RESTAURACIÓN

SERVICIOS TURÍSTICOS COMPLEMENTARIOS

Serán subvencionables todos os proxectos de creación e/ou mellora de empresas de servizos turísticos complementarios recollidas no artigo 88.1 da Lei 7/2011, de 27 de outubro, de turismo de Galicia coa única excepción daqueles que se dediquen á organización e realización de rutas con vehículos a motor.

ALOXAMENTO

Os proxectos de creación de prazas de aloxamento, sempre e cando cumpran os requisitos establecidos no Convenio de colaboración entre Turismo e Agader que se asine para o Leader 2023-2027, financiaranse como segue:

- No conxunto do territorio, financiaranse unicamente proxectos de creación de prazas de aloxamento de hoteis cunha categoría mínima de 4 estrelas, sen prexuízo das consideración seguintes.
- Na zona de influencia do Camiño Norte e Primitivo, sempre que se atope a máis de cinco quilómetros da área de influencia do Camiño Francés, e sempre que conte cun informe do Concello ou doutro organismo oficial no que se constata que a demanda de aloxamento supera á oferta existente avalado por datos oficiais, poderanse subvencionar hoteis (calquera que sexa a categoría), pensións, casas de turismo rural e campamento de turismo. Exclúese a área de influencia do Camiño Francés.

Ten a consideración de zona de influencia dos Camiños Norte e Primitivo, para os efectos destas limitacións sectoriais, a área delimitada como “delimitación territorio histórico”, nos decretos de delimitación dos trazados dos Camiños de Santiago da Consellería de Cultura:

[Delimitación del Camino Norte del Interior o de Oviedo | Cultura de Galicia](#)

[Delimitación del Camino de Santiago Norte, ruta de la costa | Cultura de Galicia](#)

Ten a consideración de zona de influencia para o Camiño Francés, para os efectos destas limitacións sectoriais, a área delimitada como “delimitación BIC”

nos decretos de delimitación de trazados dos Camiños de Santiago da Consellería de Cultura:

[Delimitación del Camino Francés | Cultura de Galicia](#)

- Para os proxectos localizados nas parroquias polas que transcorren a ruta do Holandés, a Eurovelo 3 (agás na súa coincidencia coa área de influencia do Camiño Francés), e o trazado fixado da Ruta Cicloturista da Ribeira do Ulla (no caso de implementarse durante o Leader 2023-2027); financiarase a creación de prazas de aloxamento sempre que se trate de: hotel (calquera que sexa a categoría), pensión, casa de turismo rural ou campamento de turismo.
- Os proxectos de creación de prazas de aloxamento terán unha subvención máxima establecida en:
 - ✓ 15.000 euros de axuda por cada habitación.
 - ✓ 25.000 euros de axuda por habitación, no caso de proxectos que rehabiliten construcións tradicionais galegas de pedra.
 - ✓ Para os campamentos de turismo a axuda máxima será de 70.000 euros.

Nos proxectos de ampliación e mellora de negocios de aloxamento xa en funcionamento:

- Financiaranse a implantación nos mesmos de servizos turísticos complementarios sempre e cando supoña unha creación de emprego de, como mínimo, unha UTA.
- Financiaranse os investimentos de mellora de atención ós cicloturistas.
- Financiarase os proxectos de incremento de categoría. No caso de que este incremento de categoría leve aparelado un incremento de prazas de aloxamento, as subvencións máximas por habitación serán da metade do importe reflectido para o caso da creación de negocios no apartado anterior.

RESTAURACIÓN

Serán subvencionables os proxectos de creación de restaurantes sempre e cando cumpran todos e cada un dos seguintes requisitos:

- Se localicen e leven aparelado a rehabilitación dunha construción senlleira e tradicional do territorio construída antes do 1900 e que se identifique con: pazo, casa grande, casa reitoral ou muíño.
- Dediquen un espazo no local á exposición e venda de produtos agroalimentarios locais con marca propia, D.O.P Arzúa-Ulloa ou produtos ecolóxicos galegos.
- A axuda máxima para este tipo de proxectos establécese en 50.000,00 euros.
- Exclúense bares e cafeterías.

3. COMERCIO POLO MIÚDO

Será subvencionable o comercio polo miúdo ó que se refiren as limitacións sectoriais nas bases, nos seguintes supostos:

- a) Nos proxectos de creación de empresa, será subvencionable calquera comercio polo miúdo sempre e cando non exista ningún no concello. Será o Concello o encargado de certificar a inexistencia do negocio. Ningún

proxecto será subvencionable sen a certificación municipal correspondente de que non existe ningún negocio segundo o IAE ó que pertenza a actividade. Exímese deste requisito as axudas na modalidade Bono Activa Rural.

- b) Os proxectos de mellora, ampliación ou modernización dos negocios de comercio polo miúdo xa existentes, serán subvencionables sempre que cumpran os dous requisitos seguintes:
 - i. Que parte dos investimentos estean destinados á redución da contaminación producida pola actividade, a medidas de eficiencia enerxética ou uso de enerxías renovables e/ou a dar a coñecer e mellorar a comercialización dos produtos locais con marca propia (artesanía, souvenirs ou agroalimentarios), Queixo D.O.P. Arzúa-Ulloa ou produtos ecolóxicos. Polo menos un 30% do investimento total subvencionable debe ir destinado ós conceptos anteriores.
 - ii. Que o proxecto inclúa creación de emprego: mínimo 1 UTA.

Para estes proxectos, exclúense: supermercados, hipermercados, establecementos comerciais de cadeas de distribución nacional e internacional.

Ademais destes supostos, serán tamén financiáveis estes proxectos nos seguintes casos, xa sexa cando se trate da creación dun negocio ou da mellora dun xa existente, a través de ampliación ou modernización:

- c) Será subvencionable o comercio polo miúdo de arte e artesanía (que se acredite con Carta de Artesán/a)
- d) Será subvencionable o comercio polo miúdo que se dediquen á venda **en exclusiva** de produtos agroalimentarios do territorio con marca propia (producido ou con valor engadido local: transformado, ou etiquetado), Queixo D.O.P. Arzúa-Ulloa e ecolóxicos.

Os proxectos de creación ou mellora de empresas de comercio polo miúdo que se dediquen á comercialización de tabaco ou de combustíbeis fósiles quedan excluídos de subvencionalidade polo Leader 2023-2027 no GDR Ulla Tambre Mandeo.

4. ACTIVIDADES DO SECTOR SERVIZOS OU ASIMILADAS

Serán subvencionables as empresas de servizos ás que se refiren as limitacións sectoriais nas bases, nos seguintes supostos:

- a) Será subvencionable a creación de calquera empresa de servizos sempre e cando non exista ningunha da súa mesma tipoloxía no concello. Será o Concello o encargado de certificar a inexistencia do negocio segundo o IAE ó que pertenza. Ningún proxecto será subvencionable sen a certificación municipal correspondente de que non existe ningún negocio segundo o IAE ó que pertenza a actividade. No caso de creación de empresa de servizos pola modalidade de Bono Activa Rural, exímese ós promotores deste requisito para a

subvencionalidade do seu proxecto (cando se trate dunha actividade non comprendida no sector do aloxamento, restauración ou hostelería; xa reguladas no punto 2)

- b) Os proxectos de mellora, ampliación ou modernización dos negocios de actividades de servizos xa existentes, serán subvencionables sempre que cumpran os dous requisitos seguintes:
 - i. Que parte dos investimentos estean destinados á redución da contaminación producida pola actividade, a medidas de eficiencia enerxética ou uso de enerxías renovables e/ou dar a coñecer e mellorar a comercialización dos produtos locais con marca propia (artesanía, souvenirs ou agroalimentarios), Queixo D.O.P. Arzúa-Ulloa ou produtos ecolóxicos. Polo menos un 30% do investimento total subvencionable debe ir destinado ós conceptos anteriores.
 - ii. Que o proxecto inclúa creación de emprego: como mínimo 1 UTA.

Para este tipo de proxectos exclúense: as franquías.

Ademais destes supostos, serán tamén financiáveis estes proxectos nos seguintes casos, xa sexa cando se trate da creación dun negocio ou da mellora dun xa existente, a través de ampliación ou modernización:

- c) Será subvencionable a creación de empresas que teñan por actividade as seguintes: coidado infantil (exemplo: gardería, coidado de menores, conciliación), servizos sanitarios (exemplo: podoloxía, fisioterapia, odontoloxía, psicoloxía, etc), escolas e clubs deportivos e culturais (exemplo: ioga, artes marciais, pintura e debuxo), atención ó ciclista.
- d) Será subvencionable a creación de empresas de servizos dos solicitantes do Bono Activa Rural (excepto aloxamento, restauración e hostalería)

Os proxectos de creación e/ou mellora de actividades de servizos que se dediquen a: xogos de azar, salóns recreativos que inclúan apostas, circuítos deportivos e de ocio de vehículos a motor de combustión e locais de ocio nocturno; quedan excluídos de subvencionalidade polo Leader 2023-2027 no GDR Ulla Tambre Mandeo.

PLAN DE MANTEMENTO, RESTAURACIÓN, MELLORA OU POSTA EN VALOR DO PATRIMONIO CULTURAL

No eido da cultura, o GDR ten definido o patrimonio material e inmaterial de maior interese histórico e artístico a través dos diferentes plans de desenvolvemento turístico que leva desenvolvendo nos últimos dez anos. Para que a súa posible rehabilitación e posta en valor sexa perdurable no tempo, é primordial dar un uso a estes bens unha vez rehabilitados, polo que o GDR unicamente financiará proxectos de posta en valor do patrimonio histórico-artístico cando supoñan a posta en marcha de actividades ou usos

turístico ou doutra índole (excluído o relixioso). Pode ser a posta en marcha de visitas guiadas cun horario de apertura que terá que estar definido no plan de xestión, xunto co nome da persoa que se fará cargo da actividade, rutas teatralizadas, ou outros usos como oficinas, tendas, elaboración de artesanía, oficinas, etc. Considéranse elementos prioritarios do patrimonio inmaterial, cultural e histórico do GDR Ulla Tambre Mandeo:

a) Patrimonio histórico-artístico

- A igrexa de Santa María de Mezonzo en Vilasantar.
- O batán de Mezonzo en Vilasantar.
- O dolmen Forno dos Mouros en Toques.
- A igrexa e entorno de San Antolín de Toques.
- O Mosteiro de Sobrado dos Monxes
- A Igrexa románica de Sendelle en Boimorto.
- A Igrexa románica de Santa María de Melide.
- O campamento romano da Ciadella de Sobrado.
- O muíño da fervenza das Brañas en Toques.
- O cruceiro de San Roque en Melide.
- Tódolos bens patrimoniais declarados BIC.

b) Outras manifestacións culturais

- O patrimonio cultural dos Xenerais da Ulla.
- O museo privado Museo Vivente do Mel Enredo do Abelleiro.
- Museo etnográfico de Melide.
- Museo Bea Rey.
- O Centro de Interpretación do Río Ulla.
- Calquera iniciativa museística ou similar que resalte a figura do queixo D.O.P. Arzúa Ulloa.
- Calquera iniciativa museística ou similar que resalte a galiña piñeira.
- Calquera iniciativa museística ou similar que resalte a repostería tradicional de Melide
- Festival da Luz de Boimorto
- Galerías de arte de iniciativa pública ou privada.

PLAN DE MANTEMENTO, RESTAURACIÓN, MELLORA OU POSTA EN VALOR DO PATRIMONIO NATURAL

O GDR Ulla Tambre Mandeo leva no seu ADN a auga dos ríos que lle dan nome. O cambio climático e o proceso de desertificación que están sufrindo algunhas partes de España, avanza imparable, e imaxes como as do verán do 2022, cun río Ulla que non era máis que un fío de auga, quedaron imborrables na memoria de todos nós. O nunca imaxinado fai pouco, é agora unha realidade, Galicia pode sufrir por falta de auga. Por iso, protexer os ríos, fontes e regatos é a prioridade máxima do GDR neste período no ámbito do patrimonio natural.

Pouco ou nada pode facer unha explotación leiteira sen auga, sen biodiversidade, sen abellas. Non obstante, é unha realidade que as especies autóctonas non teñen unha rendibilidade económica directa, máis que para algunhas cociñas de leña que aínda se conservan, e que foron en moitos casos substituídas por pellets nos últimos anos, é

aínda menos lucrativa a conservación de bosque de ribeira, que dun modo directo e un punto de vista capitalista, se podería dicir que non fai máis que entorpecer a labor agrícola das explotacións gandeiras da zona. Baixo estas circunstancias, as iniciativas de entidades sen ánimo de lucro son fundamentais para conservar os ecosistemas. Os concellos, os GDR e as asociacións deben ter un papel destacado na conservación e recuperación das áreas naturais e na protección dos acuíferos. Por iso esta é gran aposta do GDR para o período Leader 2023-2027 que priorizará na xestión dos seus fondos:

- a) Recuperación do bosque de ribeira nos ríos, afluentes, regatos e lagoas e fragas autóctonas.
- b) Protección vexetal de fontes e acuíferos subterráneos.
- c) Proxectos de estudo e recuperación de especies endémicas do territorio.
- d) Proxectos de creación e rexeneración de bosque autóctono (mínimo 1 hectárea de extensión)
- e) Creación de illas climáticas, zonas de sombra e zonas arboradas nos núcleos de poboación (sombra vexetal nas rúas, carreteras, parques e espazos públicos, zonas arboradas tipo alamedas nas vilas e pobos, proxectos climáticos mediante barreiras vexetais que reduzan a temperatura nas vilas durante as olas de calor etc).
- f) Territorio amparado pola Rede Natura 2000

En tódolos casos debe facerse a rehabilitación de espazos verdes seguindo as directrices das especies forestais autóctonas recollidas no baremo do GDR.